

Türkiye Cumhuriyeti
Çevre ve Orman Bakanlığı

TÜRKİYE TARIMSAL ÜRETİMİNDE ÇAPRAZ UYUMUN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ

Sunum İçeriđi

1- Projenin Amacı

2- Proje Hedefleri

3- Proje Faaliyetleri

4- Mevcut Durum

YAS (80/68)

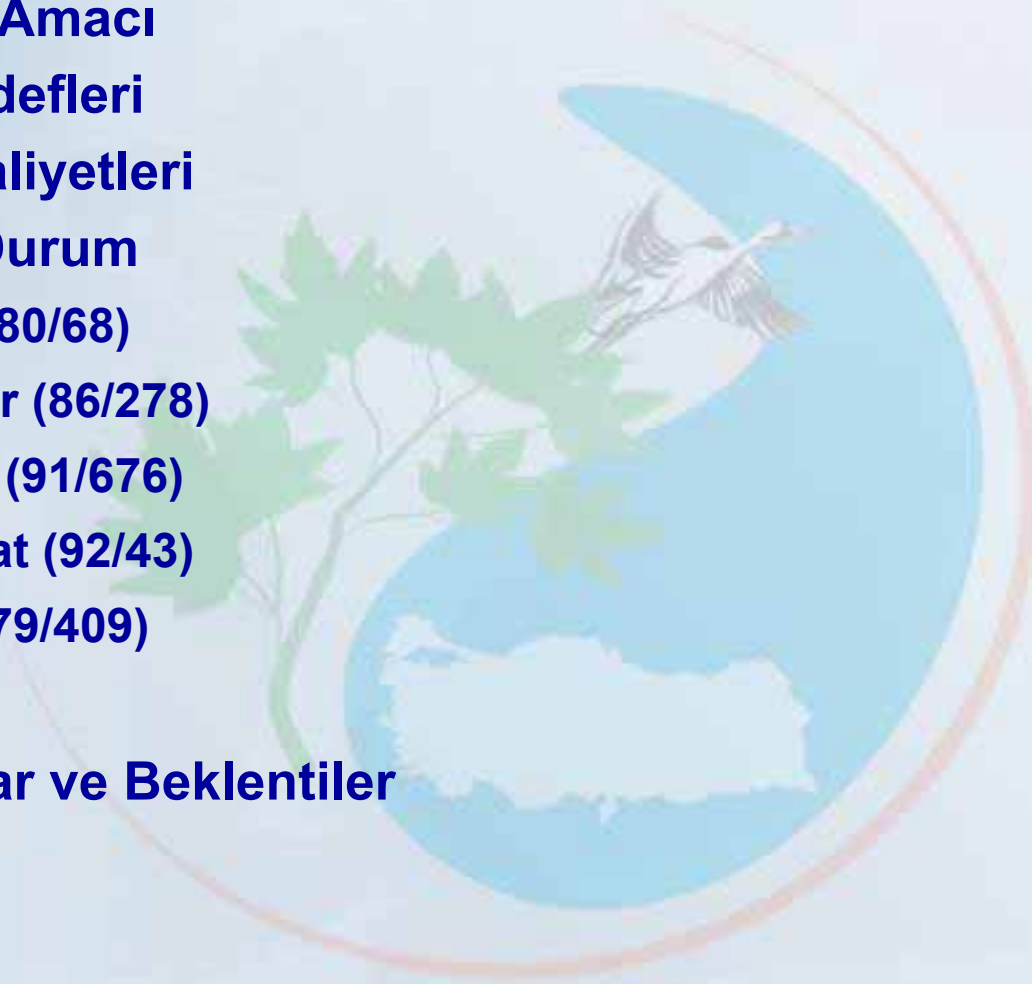
Çamur (86/278)

Nitrat (91/676)

Habitat (92/43)

Kuş (79/409)

5- Sonuçlar ve Beklentiler

1. Projenin Amacı

“Türkiye Tarımsal Üretiminde Çapraz Uyumun Geliştirilmesi” (Proje No:G2G7/TR/7/1) projesinde faydalanıcı olan Çevre ve Orman Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü 26 Kasım 2007 tarihinde Proje İş Tanımında mutabık olduğunu bildiren onay mektubunu onaylamıştır.

Projenin amacı: Tarımsal üretim faaliyetlerinin çevreye duyarlı, insan ve hayvan sağlığına zarar vermeyen, doğal kaynakları korumayı hedefleyen bir sistemde sürdürülmesini sağlamak üzere “Türkiye Çapraz Uyum Kriterlerinin Belirlenmesi” dir.

2. Proje Hedefleri

- Faydalanıcılar ve ilgili diğer paydaşlar arasında çapraz uyumla ilgili ortak anlayış ve işbirliği temelini oluşturulması
- TKİB, ÇOB personeli ve ilgili organizasyonların çalışma prosedürlerinin ve kurumsal yapılarının güçlendirilmesi
- TKİB, ÇOB personeli ve ilgili partnerlere yönelik eğitim ve kapasite geliştirme
- Kamunun (özellikle çiftçilerin) ve ilgili diğer paydaşların çapraz uyumun gereğiyle ilgili bilinçlendirilmesi ve bilgiye erişimin, bilginin yayımının geliştirilmesidir.

3. Proje Faaliyetleri

❖ **Türkiye Çapraz Uyum Standartları içerisinde yer alacak Yasal İdari şartların belirlenmesi**

- Çapraz uyum içerisinde yasal idari şartlara karşılık gelen ulusal mevzuatı belirlemek

❖ **Türkiye Çapraz Uyum Standartları içerisinde yer alacak İyi Tarım ve Çevre koşullarının belirlenmesi**

- Tarımın çevreye olan etkilerine yönelik risk analizini yapmak,
- Sektör paydaşlarının katılacağı danışma toplantıları düzenlemek,
- İyi tarım uygulama kodlarını oluşturmak ve yayınlamak,
- İyi tarım ve çevre koşullarına ait çiftçi el kitabı hazırlamak

❖ **Görev alacakların konuya ilişkin bilgi, beceri ve uygulama kapasitelerinin arttırılması**

- Eğitim programları düzenlemek,
- Çapraz uyum standartlarının oluşturulması ve uygulanması konusunda Hollanda'nın deneyimlerinden yararlanmak ve yerinde uygulamaları görmek

❖ **Türkiye Çapraz Uyum Standartlarına yönelik uygulama planlarının oluşturulması**

- Sektörün tüm paydaşlarını aynı platformda bir araya getirecek çalıştaylar düzenlemek,
- Hollanda'da oluşturulmuş Danışmanlık ve Kontrol sisteminin yerinde incelenmesi ve Türkiye'ye yönelik alternatiflerin değerlendirilmesi amacıyla çalışma ziyaretinde bulunmak
- Çapraz uyum Standartlarına yönelik Uygulama Planı hazırlamak

4. Mevcut Durum

Yasal Şartlar

- 2872 Çevre Kanunu
 - 4915 Kara Avcılığı Kanunu
 - 2873 Milli Parklar Kanunu
 - 6831 Orman Kanunu
 - 383 Sayılı Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığının Kurulmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
-
- **Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği**
 - **Av ve Yaban Hayvanlarının ve Yaşam Alanlarının Korunması ve Zararlılarıyla Mücadele Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik**
 - **Yaban Hayatı Koruma ve Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları Yönetmeliği**
 - **Toprak Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği**
 - **Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği**
 - **Anız ve Yol Kenarları ile Meralarda Anız Yakılmaması Hakkında Genelge” (2006/23)**

4. Mevcut Durum

AB Mevzuatı	Türk Mevzuatı	Uyum Durumu
91/676/EEC Tarımsal Kaynaklardan Gelen Nitratların Sebep Olduğu Nitrat Kirliliğinin Önlenmesi Direktifi	Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği	18.02.2004 (yürürlük tarihi)
86/278/EEC Arıtma Çamurunun Tarımda Kullanılması Halinde Çevrenin ve Özellikle Toprağın Korunması Hakkında Konsey Direktif	Toprak Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği	31.05.2005 (yürürlük tarihi)
80/68/EEC Yeraltı Sularının Bazı Tehlikeli Maddelerin Neden Olduğu Kirlenmeye Karşı Korunması Hakkında Direktif	Yönetmelik yok	Teknik çalışmalar devam etmektedir
92/43/EEC Yabani Flora, Fauna ve Doğal Yaşam Ortamlarının Korunması Hakkında Direktif (Habitat Direktifi)	Yönetmelik yok Biyçeşitlilik ve Doğa Koruma Kanun Taslağı hazırlandı	Öngörülen uygulama/yürürlük tarihi 2007-2009
79/409/EEC Yaban Kuşlarının Korunması Hakkında Direktif (Kuş Direktifi)	Yönetmelik yok Biyçeşitlilik ve Doğa Koruma Kanun Taslağı hazırlandı	Öngörülen uygulama/yürürlük tarihi 2007-2009

4. Mevcut Durum

TÜRKİYE'DE SÜRDÜRÜLEBİLİR YERALTISUYU YÖNETİMİ HAKKINDA KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ (PPA05/TR/7/8)

Proje, Hollanda Hükümeti tarafından üyeliğe aday ve yeni üye ülkeleri desteklemek amacıyla kurulmuş olan MATRA ve PSO Programları tarafından desteklenmektedir.

Proje Ocak 2006'da başlamış olup 2008'de tamamlanmıştır.

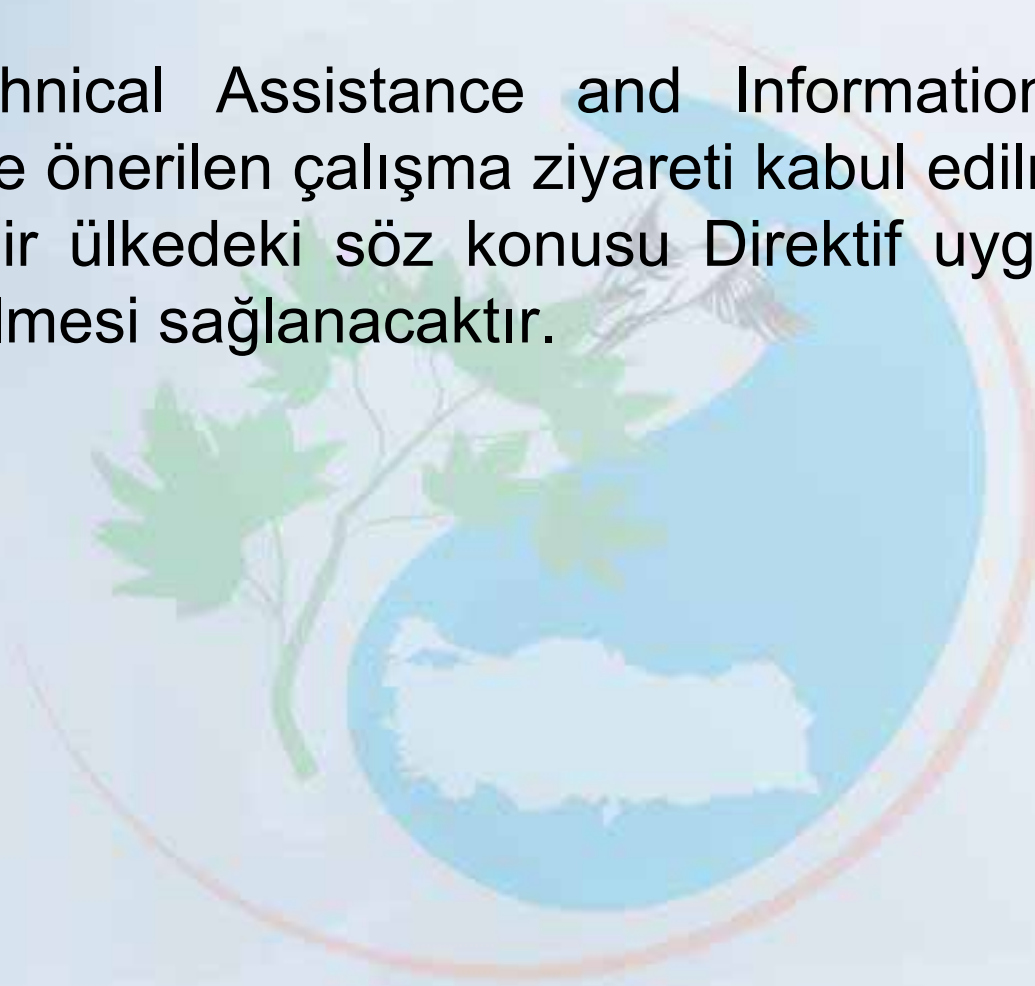
Bu Projenin çıktıları “Yeraltı Suyu Direktifi (80/68/EEC)” ve “Su Çerçeve Direktifi (2000/60/EEC)”nin yer altı suyu ile ilgili maddelerinin yasal uyumunun sağlanması ve uygulanması konusunda destek verecektir. Proje Bakanlığımız ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür.

ARITMA ÇAMURU TARIMDA KULLANILDIĐINDA TOPRAĞIN KORUNMASI PROJESİ (SOIL PROTECTION WHEN SEWAGE SLUDGE IS USED IN AGRICULTURE)

Proje, Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA-1) 2009 Yılı Programlamasına sunulmuş olup, 17 Kasım 2008 tarihinde Avrupa Birliđi Genel Sekreterliđi Mali İşbirliği Komitesi (MIK) üyesi kurumlar ve Avrupa Komisyonu yetkililerinin katılımıyla yapılan programlama toplantısında değerlendirilmiş ve 2009 yılı programına kabul edilmemiş, 2010 yılında değerlendirilmek üzere ertelenmiştir.

STUDY VISIT ON THE IMPLEMENTATION OF SEWAGE SLUDGE DIRECTIVE

TAIEX (Technical Assistance and Information Exchange Office) ofisine önerilen çalışma ziyareti kabul edilmiş olup, AB üyesi olan bir ülkedeki söz konusu Direktif uygulamalarının yerinde görülmesi sağlanacaktır.

4. Mevcut Durum

TARIMSAL KAYNAKLARDAN GELEN NİTRATLARIN NEDEN OLDUĞU KİRLENMEYE KARŞI SULARIN KORUNMASI PROJESİ (2005-2006)

Proje Hollanda hükümetince MATRA Programı kapsamında desteklenmiştir. 91/676/EC sayılı Nitrat Direktifi'nin uygulanması için kurumsal yapılanma ve organizasyonun yapılması ve direktifin Türkiye'de uygulanması ile ilgili süreçlerin tanımlanması ve uygulama örneklerinin görülmesidir.

Proje Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın koordinasyonunda Bakanlığımız ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün desteğiyle yürütülmüştür.

“NİTRAT DİREKTİFİNİN UYGULANMASI” (IMPLEMENTATION OF NITRATE DIRECTIVE) PROJESİ

“Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği”nin uygulamasının sağlanması için kapasite artırımına yönelik olarak “Türkiye’de Nitrat Direktifinin Uygulanması Projesi” 2007 yılında eksiklikleri giderilmesi şartıyla kabul edilerek Resmi Gazete’de yayınlanmıştır. İstlenen değişiklikler IPA formatında projenin yazılmasıyla giderilmiş ancak proje henüz imza aşamasındadır.

Projenin genel hedefi: Türkiye’deki tarımsal aktivitelerden kaynaklanan kirliliğin önlenmesi ile su kaynakları, toprak ve atmosfere besin maddesi girdisi etkisinin azaltılmasıdır.

Bu projenin amacı: AB Nitrat Direktifi uygulaması için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’nın altyapısını güçlendirerek, yüzey ve yeraltı suları ve toprağa, tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan besin maddesi kirliliğinin azaltılmasıdır.

Projenin beklenen sonuçları şunlar olacaktır;

- AB Mevzuatının etkin uygulanması ve benzer destekleme mekanizması için politika seçeneklerinin oluşturulması ve mevzuatın eşleştirilmesi.
- Tarımsal nitrat kirliliğinin yüzey ve yeraltı sularında ağ sisteminin oluşturulması ile etkin olarak izlenmesi ve hassas alanların belirlenmesi.
- Tarım ve Köyişleri Bakanlığının (TKİB) teknik ve kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi ve pilot alanlarda çiftçilerin bilinci ve bilgilendirilmesinin artırılması ve TKİB ile Çevre ve Orman Bakanlığı ve DSİ arasında bilgi paylaşımının geliştirilmesi.
- Projenin toplam bütçesi 6,765,000€ olup, Proje Kontratının imzalanması sonrasında projenin muhtemel başlangıç tarihi 2009 yılı Ocak ayı olacaktır.

5. Sonuçlar ve Beklentiler

- ✓ TKİB ve OB kurumsal yapılarının güçlendirilmesi,
- ✓ TKİB, OB personeline ve ilgili partnerlere yönelik eđitimler sayesinde kapasite geliştirilmesi,
- ✓ Tarımın evreye olan etkilerine yönelik risk analizi yapılarak; yayılı kirlilik kaynaklarının evre üzerine etkilerinin ortaya konulması ve bu etkilerin nlenmesine yönelik tedbirlerin geliştirilmesi,
- ✓ İyi tarım uygulama kodlarını oluşturmak ve yayınlamak,
- ✓ İyi tarım ve evre koşullarına ait ifti el kitabı hazırlanarak, uygulayıcıların bilinçlendirilmesi,
- ✓ evre dostu iyi tarım uygulamaları ile TKİB ve OB arasında işbirliği geliştirilerek tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan yayılı kirliliğin nlenmesi,
- ✓ Yaban hayatının ve doğal kaynakların korunması,

sağlanacaktır.

Teşekkürler

